

szombaton deiben

Egyes szám ára

10

fillér

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Egyes szám ára

10

fillér

Feltámadtunk!

Ünnepel az ország. Ünnepel különösen Zemplén vármegye és a legjobban talán Sátoraljaujhely városa, mely minden élet lehetőségétől elzárva százszorosan érezte magán a világra szóló trianoni gonosztett következményeit, a testi és szellemi súlyedést és a lassan sorvasztó biztos halált.

Husz fekete esztendő után végre eljött a nagy történelmi óra, hogy Zemplénvármegye és Sátoraljaujhely fellett is felragyoghatott a magyar égbolt és hogy holnap az első honvéd csapatok megindulhatnak a bodrogközi utakon Királyhelmece felé, Kassa és Ungvár irányába.

Egy millió magyarral, tizenkétezer négyzetkilométerrel és nagy-nagy reményekkel lettünk gazdagabbak. Ezt a napot az öröm lángbetűivel írják fel a magyar történelem évkönyvébe, mint ahogy a gyász szomorúságának betűivel írták be a trianoni békeszerződés aláírásának napját. Husz esztendőig vártunk, reménykedtünk és küzdöttünk, míg eljött a részleges magyar igazságtévesnek ez az örömmünnepe, amikor magyar területeket, magyar testvéreket kaptunk vissza, hogy szívünkre öleljük őket. Minden magyar úgy érzi, hogy ez csak első állomás azon az uton, amely a teljes magyar igazságszolgáltatás felé vezet, hiszen ami most a mienk lett, az csak a népi odatarozás s nem a történelmi jog alapján lett a mienk. És mégis örömmünnepe ez az egész nemzetnek, mert nagy esemény s anélkül valósult meg, hogy drága magyar vért kellett volna áldoznunk azért, ami 1918-ig a mienk volt.

Sokat hallottuk az utóbbi hetekben a közös magyar-lengyel határ kérdését emlegetni. Ez egyelőre nem valósult meg. Szándékosan mondjuk: egyelőre, mert egyáltalán nem bizonyos, hogy a megmaradt Csehország gazdaságilag és politikailag elég erős lesz-e arra, hogy a szlovákokat és ruszinokat magához kapcsolja. Nem lehetetlen és nem megokolatlan tehát az a remény, hogy Magyarország szempontjából örvendetes események következhetnek be, talán nem is hosszú idő múlva.

De ne ábrándozunk a jövőről, örvendezünk a jelennek, annak a nagy kincsnek, ami a kezünkbe jutott a Felvidék visszacsatolásával. S itt hálával és a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk Imrédy Béla céltudatos és törhetetlen munkájáról, amely ime meghozta gyümölcsseit. A miniszterelnök beszédében azt mondta, hogy drága a magyar vér, mert kevés van belőle.

Szabad lett volna-e ezt a magyar vért ok nélkül ontani, amikor így

is mindent megkaptunk, amit a jelen pillanatban megkaphattunk. Miért kellett volna fiatalon elesett fiukat siratni gyászoló özvegyeknek és megtört apáknak, amikor anélkül a borzasztó áldozat nélkül is visszatért a felvidéki magyar vá-

rosok gyönyörű koszorúja s visszatért hozzánk egymillió testvér. Nem kalandok, nem könnyelmű és megfontolatlan jelszavak utjain akar ez az ország járni, hanem a nagy nemzetépítés útján. Megmondotta Imrédy Béla miniszterelnök, hogy

katonai szellemű keresztény és minden tekintetben szociális Magyarország kiépítésére áldozza tehetségét és idejét.

A drága magyar vér, amely most nem veszett el, a jövő nagy munkájához kell.

Csaknem száz zempléni község 90000 lakója szabadul fel a trianoni rabság alól

Mámoreos lelkesedéssel fogadta az egész ország a magyar-cseh határvitában ítélkező döntőbírótság szerda este kihirdetett határozatát. A megkínzott, megcsontított Zemplén husz keserves évet átélő lakossága, ha lehet még fokozottab lelkesedéssel fogadta a magyar igazság diadalmaskodását, hiszen a két baráti nagyhatalom külügyminiszterei által meghozott ítélet zempléni testvéreink tízezeit szabadította fel a cseh rabság alól.

A néprajzi alapon megvont új határ, mely Töketerestől északra mintegy 7 kilométerre nyugat-keleti irányban haladva átszeli a gálszécsi és nagymihályi járásokat, közel 100 községet csatol vissza a vármegyéhez. Ez a határ északon még nincsen teljesen pontosan megszabva. Különösen Bánóc és Töketeres környéke vitás. Mindenesetre azonban csak néhány község tekintetében állhat be változás.

Eddigi nem hivatalos értesüléseink szerint Töketeres és Királyhelmece városok, valamint az ujhelyi, bodrogközi, gálszécsi és nagymihályi járás községei sorainak mintegy 90.000 főnyi lakossága, legnagyobb részben magyarok, de ugyanúgy a kisszámú szlovákok és ruszinok is örömteli lelkesedéssel fogadják a bevonuló magyar hadsereg délcég katonáit. Már szerdán este előkerültek az eddig rejtve tartott és féltve őrzött magyar lobogók, hogy a nemzeti színekkel ékesített falvak adjanak keretet ennek a legszebb magyar ünnepnek.

Ha végig nézünk a felszabaduló zempléni községek hosszú névsorán, feledésbe soha nem merülhetett emlékek viharának fel lelkünkben. A zempléni tájnak, szegény Komáromy János által szépen és hiven megrajzolt kedves szép vidékeink igézete ejt meg, mikor a térképen már is birtokba vesszük a Laborc, a Latorca és az Ondava által bekigyózt, nekünk oly drága földeket.

Az eddig ismeretes határ szerint visszakerülő községek járásonként csoportosítva a következők:

Ujhelyi járás

Borsi, Csörgő, Kistoronya, Nagytoronya, Bodrogszög, Bodrogszerdahely, Bodzásujlak, Garany, Barancs, Magyarsás, Czéke, Imreg, Szűrnyeg, Ladamóc, Csarnahó,

Kisbári, Nagybári, Szőlöske, Zemplén, Legenye, Alsómihályi, Nagykázmér, Kiskázmér, Lasztóc, Kolbása, Biste, Velejte, Gercsely, Kiszte és Kásó. 31 község, mintegy 22000 lakóval.

Bodrogközi járás

Királyhelmece, Agcsernyő, Kis-tárkány, Nagytárkány, Bély, Bacska, Battyán, Kisdobra, Bodrogszentés, Kisgérés, Szomotor, Bodrovéc, Kisujlak, Perbenyik, Lelesz, Bodrogmező, Kaponya, Szolnocska, Kisköves, Nagykövesd, Örös, Nagygérés, Bodrogszentmária, Boly, Pálfölde, Rad, Szinyér, Véke és Zétény. Összesen 29 község, közel 28000 lakóval.

Gálszécsi járás

Töketeres, Magyariszép, Cselej, Kozma, Szilvásujfalu, Upor, Isztáncs, Zemplénkelecsény, Nagyazar, Kisazar, Szécskeresztúr, Szécsreges, Pelejte, Hardicsa, Kazsó,

Nagyruszka, Kisruszka, Vécse és Migléc. 21000 lakóval bíró 19 község.

Nagymihályi járás

Bánóc, Berettő, Falkus, Kácsánd, Lazony, Butka, Deregyő, Dabroka, Gatály, Szalók, Dénesujfalu, Nagycseb, Mátca, Márk, Hegyi, Petrik, Abara, Nagyráska, Kisráska és Nézpest. 20 község 15000-nyi lakossággal.

Ha a fentiek 100%-ban bekövetkeznek, úgy Zemplénvármegye több mint kétszeresére növekedne és községeinek száma az eddigi 76 helyett 175-re emelkedne.

Egy-két nap még és felszabadulunk a 20 éves szörnyű lidércnyomás alól, mely a sátoraljaujhelyi határszélre nehezedett és vigan düböröghetnek a vonatok Sátoraljaujhely három új vasútvonalán, Kassa, Töketeres és Ungvár—Munkács—Beregszász felé...

Legújabb hírek az indulás előtt

Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága november 11-én, pénteken délelőtt fél 11 órai kezdettel rendkívüli közgyűlés keretében ünnepélyesen emlékezik meg a nagy történelmi eseményről. *Megjelenés diszmagyarban vagy fekete öltözetben.*

Sárospatak nagyközség képviselőtestülete Kassa városának, a Bodrogköz közönsége Királyhelmece, Sátoraljaujhely megyei város vezetősége pedig Ungvárnak ajánlott fel országzászlót, melyeket az illető községek, illetve város képviselőtestületének jelenlétében ünnepélyesen fognak felavatni.

A Sátoraljaujhely város részéről részéről emelendő országzászlót az eddigi határon épített cseh betonfedezékek romjaiból állított dombon fogják felépíteni Ungváron. Egy eddigi cseh határsorompó lesz a zászlórúd és azon fog lengeni a Mansz és Move által adományozott diszes magyar országzászló.

November 6-án az egész vármegyében ünnepélyes gyűlések lesznek az összes országzászlóknál. *Sátoraljaujhely megyei város*

közönsége a Szepesi Szövetség sátoraljaujhelyi Osztályával együtt délelőtt 10 órakor a Kálvária-hegyen a szt. István Emlékkápolnában hálaadó istentiszteletet tart, melyre minden igaz ujhelyi magyart elvárnak.

Vasárnap vonulnak be az első zempléni csapatok a felszabaduló bodrogközi községekbe. Észak felé, vagyis Töketeres irányába valószínűleg csak szerdán, illetve csütörtökön történik meg a katonai bevonulás.

A magyar csapatok megindulásának híre még a maradék fegyelmet is teljesen meglazította az u. n. csehszlovák hadseregben. Most már nemcsak éjszaka, hanem nappal is össze-vissza lövöldöznek a még megszállott községekben. Értesülésünk szerint Borsiban felrobbantották az erődítményeket és Királyhelmece-Perbenyik között nagyobb távolságban még az utat is. A csehok esztelen és félelemből történő éjszakai lövöldözésének több halálos áldozata van. Csütörtökön éjszaka agyonlőtték Borsi alatt Noga Lajos 22 éves fényképességét, aki haza akart szökni a már szabadnak vélt szőlőfalujába

Kárpátalja sorsa

Husz esztendővel ezelőtt, amikor Párisban a nagy osztozkodás folyt, a magyar északkeleti felvidéket, Kárpátalját, egy kisebb Romániának adott részen kívül, Csehszlovákiához csatolták. Nem nézték azt, hogy ennek a területnek egyetlen cseh lakója sem volt, szlovák is kevés, hiszen legnagyobb részét magyarok és ruszinok lakták, nem kérdezték meg a lakosságot, hogy miképpen óhajt jövendő sorsáról rendelkezni, egyszerű hatalmi szóval, a cseh követelés szavára hallgatva, rendelkeztek ennek a vidéknek sorsáról azok, akik nem is igen ismerték sem a lakosság nemzetiségi megoszlását, sem gazdasági és kulturális érdekeit.

A Ruszinszónak elnevezett északkeleti felvidéknek cseh birtokba való adásával kapcsolatban arra kötelezték a csehszlovák köztársaságot, hogy önkormányzatot adjon ennek a területnek. A csehek vállalták ezt a kötelezettséget, vállaltak ők mindent, amivel az járt, hogy olyan hatalmas területet kapjanak és az idegen nemzetiségek olyan tömegei felett uralkodjanak, amire azelőtt még legnagyobb fantáziájú vezetők sem számítottak. De hogy komolyan be is váltsák ígéretüket, arra valószínűleg egy pillanatra sem gondoltak. Nem adtak ők önkormányzatot még a testvértüknek hirdetett szlovákoknak sem, hogyan adtak volna akkor a Kárpátalja ruszin és magyar népének. Ez a terület csak arra volt jó nekik, hogy megtömjék cseh hivatalnokokkal, fáját és egyéb nyersanyagait pedig elszállították a tulajdonképeni Csehszlovákia a cseh ipar, a cseh fogyasztók támogatására. Az őslakos nép pedig elszakítva természetes fogyasztó és munkapiacától Magyarországtól, a szőzoros értelmében csak tengette életét.

A ruszin népnek az elmúlt husz esztendő alatt elegendő ideje volt visszagondolni arra, hogy mennyire jobb dolga volt, amikor még a magyar Szent Korona kötelékében élt. Nyelvhasználati, gazdasági, kulturális téren egyaránt összehasonlíthatatlanul jobb bánásmódban részesült, mint a prágai uralom alatt. Ennek az igazságnak felismerése az egész ruszin nép körében egyre jobban terjed és mindinkább több hiva van annak az elgondolásnak, hogy Kárpátalja magyarságával együtt a ruszin területet is csatolják ismét vissza Magyarországhoz. Csak így remélheti a ruszin nép, hogy nyugodtan fejlődhetik, jobb életszínvonalat ér el és Középeurópa békéjét is sokkal jobban biztosítaná az eddigi állapotnál a visszacsatolás révén létrejövő közös lengyel-magyar határ.

Magyar a magyarért!

A dr. Fáy Istvánné főispánné vezetése alatt működő törvényhatósági munkabizottság irányítása mellett lelkes lendülettel folyik a gyűjtés, azon felszabaduló felvidéki magyar testvéreink részére, akik a cseh uralom alatt magyarságuk miatt teljes nyomorba jutottak.

Sátoraljaujhely városban csütörtökön délután 43 gyűjtési körzetben indult meg a gyűjtési munka, melyet november hó 10-ig kell befejezniök a fáradságos hazafias munkára önkéntes buzgalommal jelentkezett 120 lelkes ujhelyi magyar asszonynak és leánynak, akik minden egyes lakást bejárnak, hogy ebből a nagy hazafias áldozatkészségből senki ki ne vonhassa magát.

Folyik a gyűjtés a községekben is mindenütt és remélhető, hogy a nagy célra soha még nem gyűlt össze olyan hatalmas összeg, mint most, amikor holnap már a zempléni „határon” átvonulnak az első honvédcsoportok.

A Zemplén az összes adományozók teljes névsorát közölni fogja, sőt szükség esetén azok neveit is, akik — bár anyagi helyzetük ezt kötelességükre tette volna, — megtagadták az anyagi helytállást.

A gyűjtést végző hölgyek a következő utmutató szerint végzik munkájukat, melyben minden tisztességes tehető magyar állampolgárnak, aki tovább is közbecsülésnek óhajt örüdeni, a legnagyobb foku megértéssel és áldozatkészséggel támogatnia kell őket.

A pénzádomány gyűjtését pontosan meghatározott módon kell lebonyolítani, hogy egy a mozgalom, mint áldozatkészség érdekében minden visszaélés gyanúsítás eleve megakadályoztassék.

Ezek a rendelkezések, amelyeknek hiánytalan végrehajtására nagyon kérjük a hölgyeket, a következők:

1. A gyűjtés november hó 3-án, csütörtökön délután kezdődik.

2. A mozgalom részére pénz csak külön e célra kiállított, a mozgalom körbélyegzőjével lepecsételt és számozott gyűjtővel rendelkező hölgyek gyűjthetnek.

Ajánlatos, hogy a gyűjtésre induló hölgyek valamely személyazonosságát igazolványt (utlevél, vasuti igazolvány, egyesületi tagsági jegy, stb.) is magukkal vigyenek.

3. A gyűjtőnek a számára kijelölt körzetben lévő lakásokat november 10-ig végig kell látogatnia.

4. A felajánlott összeget a gyűjtőívbe számmal és szóval tinta-ceruzával vagy tintával kell beírni.

5. A gyűjtőívek szerint befolyt összegeket be kell fizetni a Nem-

zeti Hitelintézet Rt. sátoraljaujhelyi fiókjához a Magyar a magyarért c. folyószámlára.

Abban az esetben, ha a gyűjtőív megtelt, le kell zárni. A lezárt gyűjtőív szerint mutatkozó összeget — tekintet nélkül arra, hogy a gyűjtők ugyanazon a napon a gyűjtést egy másik gyűjtőívben még folytatják — külön csekkklapon kell befizetni.

6. A megtelt gyűjtőíveket a hozzájuk tartozó csekkszelvényekkel együtt haladéktalanul le kell adni Petrasovszky Pál irodakezélő úrnál (Vármegyeháza nagyterem. Bejárat az alispáni lépcsőházból).

7. A gyűjtőhölgyek úgy a gyűjtőívekért, mint az iv szerint átvett összegekért személyesen, anyagilag felelősek. Ezért kérjük, hogy a gyűjtőívekre saját érdekükben nagyon vigyázzanak.

8. November hó 11-én délig minden gyűjtőívet le kell adni a fenti helyen.

9. Minden gyűjtő csak a számára kijelölt körzetben gyűjthet.

A gyűjtést végző hölgyek tetszésük szerint akár saját, akár a lakásukon gyűjtő hölgy ivén adakozhatnak.

A „Magyar a magyarért” akció javára újabban a következő nagyobb adományok érkeztek be közvetlenül a Nemzeti Hitelintézet Rt. sátoraljaujhelyi fiókjához, melyeket lapunk más helyén közlünk.

Munkásünnepség Olaszliszván

Ünnepélyes keretek között adta át Fejér Andor főszolgabíró Olaszliszván Holykó András vincellérnek és özv. Oreskó Györgyné háztartásbeli alkalmazottnak a Földművelésügyi, illetve a Belügyminisztérium részéről négy évtizedet meghaladó becsületes szolgálat elismeréséért adományozott diszes kivi-

telű okleveleket s 80, illetve 100 pengős pénzjutalmakat. Az ünnepségen jelen voltak a szepesi püspökség és székeskáptalan uradalmak, mint munkaadó részéről dr. Hoór Károly miniszteri tanácsos, Schinszky Béla min. szv. tanácsos s Komáromy István urad. főintéző, Gagy Károly nyug. ig. tanító,

mint a megjutalmazott háztartásbeli alkalmazott munkaadója. Bán Rezső járási gazd. felügyelő, a községi előjáróság, a kispapok s a gazdasági cselédek tekintélyes számban. Fejér Andor főszolgabíró méltó beszédben ecsetelte a kitüntetés jelentőségét, a becsületes, szorgalmas és odaadó munka megbecsülésének fontosságát. Jászay Pál főjegyző lelkes beszédében azon óhajának adott kifejezést, hogy ez a példa hassa át és buzdítsa a község minden becsületes magyar munkását és alkalmazottját.

Harc a megnagyobbodott hazai szociális megújulásért

Országos MOVE nagygyűlés Buda-
pesten — Dr. Blázy Tibor nagy beszéde az ujhelyi MOVE küzdelméről

A Magyar Országos Véderő Egyesület október 30-án tartotta nagygyűlését a Podmaniczky-utcai MOVE székházban.

A sátoraljaujhelyi csoport képviselőjét négy bajtársunk saját költségén látta el.

A nagygyűlés kiemelkedő pontja az ujonnan megválasztott országos elnöknek: Szeder János országgyűlési képviselő, MOVE bajtársnak székfoglaló beszéde volt. Ennek során ismertette a MOVE csaknem kétévtizedes működésének társadalmi és sportéletterén elért eredményeit. Megállapította azt, hogy ezek az eredmények még nem jelentik a MOVE gondolat teljes győzelmét.

Kijelentette, hogy minden destruáló gáncsoskodás dacára a MOVE igenis hatalomra tör azért, mert csak e hatalom birtokában tudja szolgálni a megnagyobbodott hazai szociális tartamú nemzeti ujjaszülését.

Szeder János beszédének elhangzása után a vidéki kiküldöttek felszólalásainak során a sátoraljaujhelyi egyesület nevében dr. Blázy Tibor tartotta meg beszámolóját. Elmondotta, hogy itt a csonkavégvárból különösen nehéz a MOVE helyzete már csak azért is, mert itt a magyar társadalom jórésze is fertőzött a liberalizmus szellemétől. Ennek dacára sikerült e nehézségek által felállított akadályokat lerombolni és a sátoraljaujhelyi egyesületet országos viszonylatban is a legaktívabbá tenni. Kérte a MOVE szervezésnek sürgős kiterjesztését az ujonnan felszabaduló vidékre, hogy hazatérő véreink a mi szellemünkben kapcsolódhassanak bele az új magyar életbe.

AZ ŐSZI DIVATÚJDONSÁGOK:

Férfi, női ruha és kabátszövetek igen nagy választékban raktárba érkeztek

Klein Kálmán divatházában Sátoraljaujhely

Horthy Miklós-tér 1. szám.

A vármegye egyik legnagyobb divatháza, — a fenti cikkeken kívül mindenféle férfi és női fehérnemű, kötött és divatúru, szőnyeg, paplan, kelengye a legolcsóbban — MINDENT EGY HELYEN — beszerezhet.

Gyermekintézeti kelengyék szakszereű összeállítás.

Takarékossági tagok közkedvelt beszerzési helye!

Telefon: 55.

Vidékre minták!

A zempléni felszabadulás lázás napjaiból

Csütörtökön este a sátorlajuhelyi országzászlónál kigyultak az örömtűzek, hogy hirdessék a vármegye és a város felszabadulásának és megújulásának lelkes örömeit. Ugyanaznap este 7 órától egy félórán keresztül Felsőzemplén összes harangjai megszólaltak.

Ujhelyben és a vármegye minden községében örömteljes tüntetések voltak a magyar Felvidék felszabadulása alkalmából. November 2-án este 10 óra tájban népessé váltak az utcák. Hatalmas és lelkes tömegek vonultak fel, Felcsendült a Himnusz. Tombolva ünnepelte a tömeg Horthy Miklós kormányzót, Hitlert, akinek világtörténelmi kiállása tette lehetővé azt, hogy ma magyar örömnappal van, továbbá Mussolinit, aki évek óta meleg barátsággal készítette elő a Magyar Feltámadás útját.

Ujhelyben a megyeháza előtt volt lelkes tüntetés, majd a kisállomás felé vonult a hatalmas tömeg, ahol még az éjfélutáni órákban is magyar nóták éneklésével adott kifejezést örömeinek, majd a katonákkal összeölelkezve éltette Nagymagyarországot.

Sárospatakon a főiskola ifjúsága fáklyásmenetet rendezett és a főiskola igazgatósága csütörtökre általános ünnepi iskolai szünetet rendelt el.

Csütörtökön este Ujhely város aktív harcos nemzeti csoportjai, a Move, a Mansz, a leventék és a cserkészek rendeztek népes ünnepélyes felvonulást a vármegyháza előtt.

Az erkélyen megjelent dr. Fáy István főispán feleségével együtt.

A főispán megragadó erejű beszédet tartott a lelkesen tüntető tömegnek, melyben kifejezte azt az óhaját, hogy ezekben a történelmi órákban a nemzeti társadalom különösen itt a határszélen mutasson *megbonthatatlan egységet* melyet a *fanatikus meggyőződés* juttat. Mutassunk ezekben a nagy időkben tökéletes fegyelmet társadalmi és foglalkozásbeli különbség nélkül, mert *ez az egységes fegyverem biztosítja a minél nagyobb sikert*, mely nemcsak a nemzetnek, hanem minden egyes zempléni magyarnak *elsődrendű életérdeke*.

A sátorlajuhelyi kisállomásról eddig két több kintünetéssel rendelkező hadviselő jelentkezett a vitézi szék felhívására.

Dr. Fáy Istvánné főispánné a Mansz nevében 130 pár meleg keztűt osztott szét a kisállomáson Füzesséry őrnagy parancsnoksága alatt szolgálatot teljesítő határbiztosító század legénységének, akiknek többen juttattak kedves ajándékokat, így pl. dr. Baiusz Ernőné 25 liter bort.

Ujhelybe menekültek a híres legényemihalyi-i futballcsapat leg-hősisebb tagjai, akiket 10-15 évi fegyházra ítéltek el a csehek. Négy és féleves borzalmas rabság után egy szál ruhában mentették át életüket kiszabadulásuk után a határon, mert a csehek

ujból halálra keresték őket.

A nagy „kémkedési” perben valamennyiüket borzalmasan megkínózták, lábuknál fogva felakasztották. Körmeik alá gömböstitket vertek. Nagyön kedvelték a csehek a „csontzenét” is, amelynek egyik érdekes formája volt az, hogy a magyar fiúk kezét az ujjuk közé helyezett sokszögletű pálcikákkal ropogtatták. Hamis tanukat vonultattak fel ellenük, de halálra ítélni még sem sikerült őket. Meg kell említenünk itt, hogy a borzalmas szenvedéseken átment fiúk elbeszélései szerint terhelő tanukat vonultatták fel ellenük többek között a magyar határon törbeccsált Ruzsinszky Já-

nos mátyásházai földmivest, aki nek hazatéréséről 4 évi rabsága után a Zemplén legutóbbi számában adtuk hír. Egybehangzóan megerősítették, hogy Ruzsinszky János a legkegyetlenebb szenvedésektől sem riadt vissza és nem hogy ellenük vallott volna, hanem a legnagyobb elszántsággal a cseh pribékek szemébe vágta: „Azért is magyar vagyok, ti pedig disznó gazember csehek!”

Ruzsinszky János és a hős legényealsóemihalyi-i és velejei fiúk megérdemlik a legnagyobb kitüntést és a legnagyobb jutalmat. Példát mutattak. És az új Magyarországon az ilyen emberek lesz a jövő.

Az új magyar korszaknak nem a régi divatjarmult bálványok, hanem ezek a hős fiúk, csodálatos életerejű magyar földmives és munkástevéreink, az áldozatkészek és bátrak adják meg az új tartalmat.

„Szabadság városából visszük a szabadságot az elnyomottaknak”

A sárospataki Kossuth kertben megtartott lelkes ünnepségen vette át a 21-ik gyalogezred parancsnoksága a magyar hadimuzeumnak azt a zászlaját, amely alatt a beszercebányai 16-osok harcolták végig dicsőségesen a világháborút.

Az ünnepségen teljes díszben jelent meg a 21-ik gyalogezred tisztikara és legénysége, valamint a polgári hatóságok, intézmények, egyesületek meghívott képviselői és az érdeklődő közönség is nagy számban. Gyönyörű látványt nyuj-

tottak a Kossuth kertben felvonult katonai alakulatok, amelyeknek nevében vitéz Mező Endre ezredparancsnok vette át a sok dicsőséget látott ezredzászlót. Az ezredparancsnok megrázó erejű beszédben hangsúlyozta, hogy Sárospatakról, a *Rákócziak és a szabadság városából* visszük magunkkal ezt a sok dicsőséget látott zászlót, hogy *szabadságot vigyünk a reménykedve várakozó magyar testvéreknek*.

1938. november 2.

Szemelvények dr. Csaba Jenőnek az ujhelyi MOVE toborozásán elmondott nagyszabású beszédéből

„Hálát adunk Istennek azért, hogy annyi magyar lelket visszaadott a Magyar Geniusnak, hogy annyi magyar földet visszaadott a Szentkoronának, hogy annyi magyar értéket visszaadott a magyar államnak, hogy annyi magyar emléket visszaadott a magyar nemzetnek.

Hogy olyan Vezért adott a nemzetnek, ki jól megválasztotta munkáit és munkatársai jó munkát végeztek.

Hogy adott két olyan talpig embert, mint Jarosch Andor és Eszterházy Pál, kik végigjártak a cseh ostor alá került magyarság minden kis faluját és a magyar fajszeretetének lángjával beleirtak 1.080.000 magyar szivbe, hogy ezért a földért élni kell és élni bitangok kormánypálcája alatt na-

gyobb áldozat, mint helyke bravúrral átugrani a hősi halál örökkévalóságába.

Hálát adunk, hogy teremtett Mussolinit és Hitlert. Ha eddig nem hittem volna hazaszeretetükben, rendületlenül tudnék ezután, mert nagyon kell szeretniök hazájukat azoknak, kik más országukban is lehetővé tudták és akarták tenni, hogy ott is szerethessék hazájukat, azt a nagy, fölséges, örökifjú, édesanyák teremő sikylyából, fiatalok véreből élő édesanyát.

Hálát a nemzetnek, amely fegyverbe szállott és tudott várni és hálát a nemzetnek, mely imádkozott és tudott hinni.

Végül és mindenekelőtt hálásak vagyunk a két nagyhatalomnak azért, hogy félrenevelt kiskorúságra

25 év óta a
Burgit
TYUKSZEMTAPASZ

milliószor bevált

Kapható: FEST ZOLTÁN drogériájában

Egyedárusító!

Sátorlajuhely.

1269/45

szorított, politikátlan, gyengén fegyverzett, öntudatra nem ébresztett, huszétvet vesztett kis nemzetünkkel nem járatta el a gyengék nótáját és nem mondta szemünkbe azt, amit ma minden becsületes magyar lélek pirulva vall meg önmagának: nemcsak a mi munkánk eredménye ez a siker.

Minden emberre s minden életpályára szüksége van az egységes magyar társadalomnak és a feltámadni készülő magyar hazának. Ezért senkit sem nézzünk le, mert kisebb végzettséget igénylő pályán helyezkedett el, de megbélyegzőnk mindenkit, aki nem egész testi és nem egész lelki erejével, nem szívvel-lélekkel végzi munkáját Istennel Hazáért azon az uton, melyre Isten után szülei állították.

Bocsássátok meg ezeket az ostorcsapásokat. Én is szenvedek miattuk. És mert vérzek alattuk, mert a magaradóbbbenés, meg a jobb élet akarata tett flagellánssá, kiáltom Zrinyivel: Én nem hizeleghe-tem. A *piarista mindent dicsér*, de a jóbarát igazat mond, mert iudja, hogy az önismeret ha fáj-dalmas is, de mindig javít.

Önismeret, javulás, javítás: ez ettől a szent perctől fogva a Move programja.

Nagybőjti ize van a szavaimnak. De lehet-e más a Halottak napján feltámadó Magyarországnak? Akkor lesz itt magyar husvétii alleluja, ha minden magyar leveheti kalapját és a perc közönségének sulya alatt akármilyen nyelven elmondhatja: magyar vagyok!

Nem ünnepelni jöttem ide.

Fajtam előtt fajtamért imádkoztam a magam módján. Itt mindenkinek az a meggyőződése, hogy fajtánkért mindenkor, mindenhol, mindenkinek imádkozni kell! De meggyőződése az is, hogy a leg-szebb imádság a munka.

A haza oltárán egyforma minden munka. Csak Isten nevében, egymással, egymásért, Istennel hazáért legyen az. A Move magyar iskolát nyit a magyar lélek fel-szítására, a nemzeti szolidaritás megeremtésére, a *szocialis igazság megvalósítására*.

Ez ad nekem, nektek erőt hő-seink megbecsülésére, fajtánk örök életére, eltémetett hazánk feltá-masztására.

Teljes holdfogyatkozás

lesz november 7-én este 9 óra 40.8 perckor. A holdfogyatkozás nem éppen gyakori jelenség, ezért minden bizonnal felkelti majd azok figyelmét, akik kedvtüket lelik a természet megfigyelésében, a a fénylő, fehér, kerek holdtányér baloldalán elmosódik, majd mind-jobbán elfeketül, mintha valami nagy terpeszkedő árnyék takarná el. A hold lassan-lassan „elfogy” és 10 óra 45 perckor teljesen eltűnik. Az eltakart holdkorong sötétvörös fényben világít. Ennek az az oka, hogy Földünk légköre gyűjtőlencseként összemarkolja és a Hold felületére veti a rajta keresztülhaladó napsugarakat. Ebben a folyamatban elsősorban a vörös sugarak érvényesülnek, innen az elfedett Hold rötös színe. 0 óra 7.5 perckor, a sötét tányér bal-oldalán fényes világos folt jelenik majd meg és gyorsan terjed jobb-felé: a fogyatkozás végére jár, 1 óra 12 perckor már újra régi fé-nyében és pompájában fog ragyogni az égen. Természetesen akkor él-vezhetjük majd csak a színjátékát, ha derült idő lesz.

HIREK

Kihallgatás

(1938. Halottak napján.)

Százados ur alázatosan jelentem
Mind megjöttek a szabadságosok
Volt ki lassan jött, volt ki sebesebben
(Engedély nélkül egy sem távozott.)

Pedig nagy ut volt az amit megtettek!
Imre zászlós Csitából jött haza.
Kálmán kadét a két lábát veszítette,
De ő is jött, mert hívta a Haza.

István tizedes vagy huszonkét éve
All őrszemként a Kárpátok felett.
Kifolyt szemével néz a magyar éjbe,
De ő is jött, mert jönni kellett.

A Jenő honvéd zubbonyának balján
Medália van Vitézségi érem.
Golyó véste a vihorlát alján,
Amikor áttört ruhán, éren, véren.

Százados ur! Együtt az egész század!
A hadak útján megérkeztenek!
Felkeresik fiaikat, unokáikat,
S felvillannak a rég megtört szemek.

A csonka lábak ütemre verődnek.
Fegyvert fognak a megbénult karok.
Nincs most sulya a rájuk hullott rögnek,
Mert haló porukban is — magyarok!

Nem várt hiába Ka sa, Ungvár népe,
Temetők felett diadal iv ragyog.
Magyar bánatra magyar öröm jön most.
Megérett a vetés: az ő áldozatuk.

Oroti E. Aladár.

— **Kinevezések.** A vármegye főispánja dr. Bakó Károly és vitéz dr. Szaplóczay Gábor tb. szolgabírókat fizetési osztályba sorozott vm. közigazgatási gyakornokká kinevezte.

— **Pallay József — bírósági írásszakértő.** Az igazságügyminiszter a sátoraljaujhelyi kir. törvényszékhez bünvádi ügyekben Pallay József sátoraljaujhelyi lakost, a Közművek irodaigazgatóját állandó bírósági írásszakértővé kinevezte.

— **A Magyar Nemzeti Bank sátoraljaujhelyi fiókjának alkalmazottai** a „Magyar a magyarért” mozgalom javára az országos központ után a következő összegeket adományozták: Cielezky Kálmán, felügyelőfőnök 202.60 P. Linberger István, főnökhelyettes 175.57 P. Domján Elek, ellenőr 103.69 P. dr. Máriássy Dezső, felülvizsgáló 63.26 P. Zayzon István, tisztviselő 41.56 P. Birkenheuer János, pénzbeszédő 35.71 P. Mihályi György, házmeister, portás 15.20 P. Összesen: 637.59 pengőt.

— **MOVE táborozás.** A vármegye főispánjának részvételével tartotta meg a MOVE szokásos csütörtöki táborozását. v. Lehoczky Lajos elnök megnyitó szavai után dr. Csaba Jenő kegyesrendi tanár mondotta el lapunk más helyén közölt nagyszabású beszédét. Boros Ilona lelkes beszéde után Koos Zsigmond Létray versét szavalta.

A legelső adományok

A „Magyar a magyarért” akció javára *ujjabban a következő nagyobb adományok érkeztek be közvetlenül a Nemzeti Hitelintézet Rt. saujhelyi fiókjába:*

Br. Waldbott Kelemen Tolcsva	1000 — P.
Nemzeti Hitelintézet Sauihely	500 — P.
Dr. Fáy István főispán	200 — P.
Bornemisza Miklós alispán	150 — P.
Munk György	1000 — P.
(ebből 500 P. Zemplén és 500 P. Borsod vármegyék között oszlik meg.)	
Dr. Azary Prihoda László	100 — P.
Lehoczky Sándor és neje	100 — P.
Belvárosi Takarékpénztár	500 — P.
Dr. Weisz Bertalan	50 — P.
Vitéz Lehoczky Lajos	100 — P.
Vitéz Sáfrány Géza m. kir. gazd. felügyelő	100 — P.
Kossuth Lajos Széphalom	200 — P.
Károlyi István gróf	400 — P.
Magyar Általános Hitelbank	500 — P.
Zémann Zoltán ev. lelkész Tállya	10 hl. bor.

Az eddigi előjelek szerint a gyűjtés már az első napon túlhaladta a tizezer pengőt. A részletes beszámolót jövő számunkban kezdjük meg, ahol rámutatunk, ha kell, azokra a tehetősekre is, akik a Hazán! is spórolni akartak.

Szakszerűen és olcsó árban készítünk

mindenféle ékszer és órajavításokat jótállás mellett.

Aranyozás, ezüstözés és evőeszközök felújítása rozsdamentes pengével.

VAJDA TESTVÉREK MÁV óras és ékszerész
Sátoraljaujhely
(Nagyfőzsde mellett.)

Törött aranyat és ezüstöt legmagasabb árban veszünk és cserélünk Allandó alkalmi vételek.

3000-en voltak a Légóltalmi Liga tüzőltő gyakorlatán

Vasárnap délelőtt tartotta meg a Légóltalmi Liga sátoraljaujhelyi csoportja az oktatóképző tanfolyama során rendezett gyújtóbomba és tüzőltési gyakorlatait.

A sportpályán közel 3000 főnyi közönség nézte végig az érdekes és a légóltalom szempontjából rendkívül tanulságos gyakorlatokat. Az oktatóképző tanfolyamot végzett hallgatók vedderrel, putonyfecskeendővel, Minimax és Totál vegyi készülékkel pillanatok alatt oltották el a rögtönzött falakotmányok lobogó lánggal égő tüzeit. A gyakorlatok további során benzintüzet oltottak haboltó és

gázoltó készülékkel.

Nagy érdeklődés kísérte a thermit és foszforgyújtó bombák bemutatását. A vakító fényvel és rendkívül magas hőfok mellett eléggő thermit és a robbanása után izzó csillagait szétvető foszforbombák izelítőt adtak a gyújtóbombákkal való légitámadás veszélyéből.

A közönség részére a gyakorlatokat vezető vitéz Zombory József tüzőltőfőparancsnok rövid, de tartalmas előadás keretében ismertette a bemutatott tüzőltőeszközök és bombák működését.

— **A Máv. debreceni üzletvezetősége** a zempléni tényleges és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak és családtagjaik 1939. évi arcképes igazolványait november hó 1—25-ig érvényesíti.

— **Postaügynökség Karcsán.** Karcsa községben november hó 1-én m. kir. postai ügynökség nyílt meg.

— **Kerékpár rendszám-táblák** ovezetését a belügyminiszter január hó 1-ig halasztotta el.

— **A Magyar a magyarért** akció javára nagyszerű műsoros táncestet rendezett a sátoraljaujhelyi rk. legényegylet. Első helyen kell megemlítenünk a két főszereplőt Béres Ilonkát és Olchváry Gyulát. Béres Ilonka fiatal kora ellenére is nagyon sokat szerepelt a színpadok deszkáin és mindig nagy sikerrel állta meg a helyét. Nagyon jók voltak még: Kaczián Iza, Szopkonics József, Marossy Erzsébet, Hradil Sándor, Kaczián István, Feix Rezső, Horth Ilonka, Mester Anci és a szép Kenderessy Juliska.

A mi halottaink

Vasárnap délután helyezték örök nyugalomra a sátoraljaujhelyi Köztemetőben a város közönségének nagy részvéte mellett Dobos Gyula nyugalmazott m. kir. csendőralvezredes, a Ferenc József-rend lovagiát és több katonai kiténtetés tulajdonosát.

Dobos Gyula életének 87-ik és boldog házasságának 40-ik évében hunyt el és benne Ujhely város régi igen érdemes, köztisztviselőben álló egyéniségét veszítette el. Kiterjedt rokonság gyászolja.

Sárospatak nagyközség és a vármegye közönségének általános és őszinte részvéte mellett ment végbe vasárnap délután vitéz Csajka Endréné Radácsy Jolán temetése Sárospatakon.

A sárospataki főbíró elhunyt felesége közszereletben állott szimpatikus egyénisége volt a sárospataki társadalomnak. Hosszu szenvedésének tűrő szívvel való viselése igazi nemeslelkű magyar asszonyi mivoltáról tett tanuságot. Gyászjelentésében olvassuk: „Nemes szíve megszünt dobogni, de meleg kedélye a halálban is éltető napunk. Tiszta lényének varázsát magunkban hordozzuk. Derűs és jóságos tekintete továbbra is beragyogja otthonunkat, lelkünket.”

Gyászolják férjén és fián kívül testvérei, dr. Finkey Ferencné, Zombory Andorné, özv. Harsányi Istvánné, özv. dr. Vitányi Miklósné, dr. Ruttkay Elemérné és Radácsy György bodrogközi főszolgabíró, valamint nagyszámu, kiterjedt rokonság.

— **Ismét olcsóbb lett a zsir.** Az árfeltügyelő Ujhelyben a zsir legmagasabb árát 1.80 P, a hájút 1.74 P, a zsirszalonnáét pedig 1.70 P-ben állapította meg. Az árak azonnal hatályba léptek.

— **Uj távbeszélő állomások:** Dr. Adriányi Béla ügyvéd 205. Klein Béla pékmester 204. Havas Endre nyugállományu főhadnagy 209. Köztemető 210.

— **Az új rézgálic-árak.** Az árelenőrzés országos kormánybiztosa a rézgálic 1939. évi árát a következőképpen állapította meg: Gyári ár métermátsánsként 51.50 P, kereskedői ár 1 q-nál nagyobb tételeknél 53.50 P, kereskedői ár 1 q nál kisebb tételeknél 55.— P. Ezen árakhoz még hozzá számítandó a 4% fázis adó és a vasuti szállítási költség.

— **Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara közli,** hogy az angol piac november hó 15-ig csak pulyka tojót vásárol, kakas eladhatatlan. November hó 15-e után csak pulykakakast lehet eladni és így november 15-e után a kakas pulykák jobban értékesíthetők.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság

SÁTORALJAUJHELYI FIÓKJA

Wekerle-tér 4. — Telefon: Pénztárterem 152, Igazgató: 32.

Főintézet: BUDAPEST, IV., APPONYI-TÉR 5.

Betétek könyvecskére és folyószámlára
Foglalkozik mindennemű bankügyletekkel.

Budapestben: Vidéken:
V., Szabadság-tér 7. Debrecen
V., Váci-ut 34. Gyöngyös
VI., Andrássy-ut 2. Makó
VI., Mussolini-tér 4. Miskolc

Szerződéses viszonyban
levő intézetek több nagy
vidéki városban.

Éjfélbeli találkozás a Bujdosó Ruzsinnal

Beregi határ, november hó.

A Verhovina felől kegyetlenül fúj a szél. Rázza a vadkörtefa lombjait. Sűrűn záporoz az őszi eső s a permet a nyakamba hull. Mióta besötétedett, itt állok a határ mentén. Várok valakire. Egy meleg szívű kenyeres pajtásra, akivel a munkácsi gimnázium padjaiban melegekedtem össze. Aztán a 11-es honvédek háborus harcaiban edződött a barátságunk sirigtartóvá. Ugy hallottam, az én drága jóbarátom most a rutén felkelés lelke. Két héttel ezelőtt irtam neki, hogy ma éjjel 12 órakor a beregi határnak ezen a részén találkozunk. Pontosan megjelöltem a helyet. Másfél kilométerre attól a hídától, amely a szülőfalumba vezet. A szülőfalumba, ahol ezen az októberi estén olyan nagy a csönd. Biztosan tudom, hogy ez a csönd szörnyű izgalmakat takar.

Megirtam azt is, hogy a jel, amit egymásnak adunk, a munkácsi honvédek ezredhívó jele:

— Vékony deszka kerítés...
Negyedóránként ezt füttyörszik majd és elindulunk a hang irányában.

Egyre hidegebb a kárpáti szél s az eső szüntelenül esik. Kegyetlenül fázom. Minden idegszállammal a község felé figyelek.

Amott Beregdaróc mellett hatalmas fénycsóva hasít az ég felé. Aztán egy puska lövés — és még egy. A csehek, úgy látszik, félnek. Negyedóra sem telik el, kelepelni kezd egy géppuska. A tarpai erdők felől egy másik is rázendít. Azt mondják, a csehek nagyon megerősítették a határnak ezt a részét. A bátyui állomást féltik a felkelők támadásaitól. Az eső lassan alább hagyott. Én pedig várok a vadkörtefa alatt szemben a szülőfalummal, amelyben ezerestendő óta csak magyarok élnek. Várom a kenyerespajtásomat, akinek Lengyelországon keresztül két héttel ezelőtt küldtem levelet.

A változatosság kedvéért most Csonkapapi felől szólal meg egy gépfegyver, aztán a mezőkaszonyi hegyről röpitenek fel egymásután három világító rakétát.

Nehéz várakozásban telik az idő. Lassan mennek a félórák. A szél bömbölve és zugva tör elő a lengyel határ irányából. Iszonyatos messzeségből enyhe fény tör az ég felé. A munkácsi lámpák fénye lehet az. Merően figyelek előre s jó negyedóra múlva halk füttyszót hallok. Aztán még egyet... És még egyet egyre erősebben.

A szívem hevesen dobogni kezd. Tisztára kiveszem a dallamot. A tizenegyes honvédek ezredjele:

— Vékony deszka kerítés...
Ez Ó! Ez Ó!

— Te vagy az pajtás? — kérdi félhalkan.

— Én vagyok.

— Megálj, kiált rám, még emlékezhetsz reá, hogy Kabáczy tornatanár urnál én ugrottam mindig hosszabbat. Én ugrom át ezt a „határt”. Már is gyürkőzik... Néhány pillanat... s egymás keblére borulva hullanak a könynyeink.

— Ne haragudj, hogy késtem, testvér. — Tegnap délután még Técsőn voltam s onnan jövet Nagylucskára is be kellett kukkantanom...

— Itt van a kulacsom — folytatja tovább. Kegyetlen hideg van a hegyek között, fel kell olykor hőrpintennem valamit. Most pedig idefigyelj:

— Csak rövid időm van, nincs helye az érzelésnek. Én vagyok pajtás a Bujdosó Ruzsin. Három vármegyében tudják ezt rólam, csak a csehek nem sejtik. Vidd hírül Magyarországra, hogy mi oda akarunk tartozni. Négy hét óta járom Máramarost, Bereget és Ungvármegyét. Ismerem tehát, hogy mi a közhangulat. Da tanuljátok meg már Magyarországon, hogy a csehekkel szemben nincs helye udvariaskodásnak. A csehekkel szemben le kell szállani az előkelő diplomáciai színvonalról. Véljük más a tárgyalási módor. Sajnos, ezt nekünk husz év alatt meg kellett tanulni. És most már nagyon jól tudjuk.

— Vidd hírül pajtás, hogy a Szabó Aladár, Plathy Pali, meg a Dercsényi Pista egykori honvédei deresedő fejjel, de kemény elszántsággal csapatostul ereszkednek alá a hegyekből s anynyira szeretik a cseheket, ha találkoznak egy járőrrel, kiköpnék előttük. Galambos, Rákóciszállítás, meg Vezérszállás környékéről egy táborba gyűltek a régi beregi ordások s csak jelaadásra várnak, hogy nekirohannak ennek a pe-mák hadnak.

— Sztoj! — hangzik az „országhatáron” túlról. A Bujdosó Ruzsin azonban tovább folytatja:

— Ez a határzaj ne idegesítsen. Három lépésre az orrom előtt ment el az előbbi járőr. Ott feküdtem a szántásban. Nem vettem észre. Ha a fokosom nálam lett volna, megkérdeztem volna tőlük: mikor indulnak haza? De most „békés” polgár vagyok.

— Néhány nap óta nagyképtek a mi vendégeink. Dercen alatt tankokkal és géppuskákkal támadtak nyolcvan, revolverrel, kapával és kaszával felfegyverzett felkelőre. Tízszeres túlerőben voltak és ilyenkor bátor, sőt vakmerő a cseh. Ott voltam ennél a harcnál. Szegény ruszin testvéreim utolsó leheletükkel is Magyarországot él-

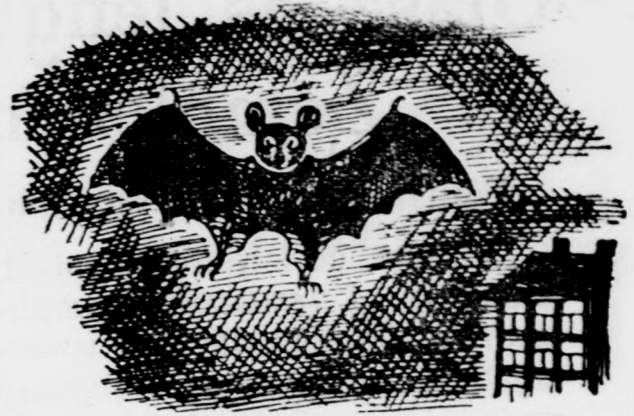
tették. Várpalánkán keresztül jutottam be Munkácsra. Az egyik motorosított osztag parancsnoka eldicsekedett velem, milyen nagy arányu volt ez a győzelem, sőt azóta a pozsonyi rádió is csak ezzel dicsekszik. Azt azonban bölcsen elhallgatják, hogy a napokban néhány cseh tank a saját embereit gázolta le nem messze Beregsuránytól...

Beregdaróc felől ismét kelepelni kezd a géppuska. A mezőkaszonyi hegyen épített cseh állásokból végig fényezőzzák az egész határt.

— Néhány kilométerre innen van egy tanya. A békeidőkből még te is nagyon emlékezhetsz reá: Bagolyzállásnak hívják. Lónyabirtok volt s a csehek kisajátították, de se magyar, se ruszin egyetlen holdat nem kapott belőle. A legionistáknak külön várost építettek erre a tanyára és most naponként egész karavánok indulnak a bátyui állomás felé, hogy hazamenjenek Csehországba. Látnád a siralmas arcokat, amit a költözöködnél mindennap tapasztalunk. Belecsöppentek a jóléte és most a teljes bizonytalanság vár rájuk odahaza. Legnagyobb részüket azonban Turóc, Liptó, Nyitra és Trencsén vármegyében fogják letelepíteni. Valószínűleg a cseh „állami birtokokon”. Szegény szlovák testvéreinknek nem gratulálunk az új jövevényekhez, akik valóságos sáskarajt jelentettek a mi számunkra is...

— Várunk tehát, egyre várunk benneteket, pajtás. Rákóczi népe tudni fogja a köteleességét...

A Bujdosó Ruzsin szeme könnyel telik meg, amikor 20 év előtti emlékeinket felelevenítjük. A környéken lassan mindenütt ébrednek. Pitymallani kezd. A mezőkaszonyi toronyban megszólal a hajnali harangszó. Régi kenyeres pajtásom bucsuzik. Megkérem, ha már benn lesz a községben, hozza

Sötétben csapong a denevér.

Világosságban éli életét, keresi kenyerét az ember. Szemének egészségét óvja a fehéren sugárzó, áramtakarékos

TUNGSRAM
KRYPTON

valamiképpen tudomásomra, hogy szerencsésen átjutott a cseh határon. Egy meleg kézfogás, egy baráti ölelés és gyors léptekkel nekivág a Buttykay-birtok szántásainak.

Alig tíz perc telik el s felhangzik a füttyszó a régi tizenegyes honvédek ezredjele:

— Vékony deszka kerítés...

Én pedig megkönnyebbülve indulok a csonka ország felé.

Iván Mihály.

Mit adnak az ujhelyi Városi Moziban?

Szombaton, november 5-én este 6 és fél 9 órakor, vasárnap, november 6-án d. u. 3/4, este 6 és fél 9 órakor, hétfőn, november 7-én este 6 és fél 9 órakor „Nehéz apának lenni” magyar nyelvű vigjáték. Főszereplők: Páger Antal, Szeleczy Zita, Egy Mária, Mály Gerő, Köpeczi-Boócz Lajos, Vizváry Mariska, Vaszary Piri, Komár Julia. Kísérő filmek: Vitaphone-film. Magyar Világhíradó.

Kedden, november 8-án és szerdán, november 9-én este 6 és fél 9 órakor „Mannequin”. Angolnyelvű filmdráma. Főszereplők: Joan Crawford, Spencer Traci. Kísérő filmek: Los Angeles. Paramount Világhíradó.

Csütörtökön, november 10-én este 6 és fél 9 órakor „Naplemente előtt”. Németnyelvű film-dráma. Főszereplők: Emil Jannings, Marianne Hoppe. Kísérő film: Juh-tenyésztés Magyarországon.

MINDEN
GONDJÁT
ELFELEJTI

Ha OLVAS

Iratkozzék be LŐW MÁRTON KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA, havonta 1:20 pengőért minden értékes könyvet elolvashat. Kazinczy-utca 1.

MEGÉRKEZTEK
AZ 1939. ÉVI

UJ TIPUSU RÁDIÓK

AZ ÖSSZES RÁDIÓGYÁRAK LERAKATA

JELLEMZŐI: Leszállított árak, varázstükör, motorizált és mechanikus nyomógomb automata, új kisfogyasztású „E” rádiólámpák, csökkentett fogyasztású halk vételre, új hangdiffuzor.

Felsőmagyarországi Villamossági és Műszaki Vállalat
Városi Moziépület

Telefon 14

Sátoraljaujhely

Olasz és lengyel autóforgalom Zemplénen keresztül?

Főutvonalat Budapest—Sátoraljaujhely—Munkács között!

„Az Ut” c. folyóirat legújabb számában „Utrendszerünk a múltban és a jövőben” cím alatt ismerteti Széll Sándor tb. főszerkesztő — akinek Schell-autótérképe már európai hírű — Csonka-Magyarország jelenlegi utrendszerét, valamint a legújabb bevezetett utszámozásokat és azok rendszerében lefektetett alapelveket. Széll Sándor ismertetése végén igen érdekes javaslatokat tesz.

Minket, zempléneket különösen érdekel a 3. számú főutvonallal kapcsolatban tett javaslata.

Zemplén vármegyén ugyanis jelenleg nem megy át főutvonal. Széll Sándor azt javasolja, hogy a 3. sz. főutvonalnak Miskolcon és Ujhelyen át kell Munkácsra vezetnie és tovább a Vereckei szoroson át Lengyelország felé.

A cikkhez mellékelte térképen jól látni, hogy a Sátoraljaujhelyen átvezető főutvonal csaknem légvo-

nalban kötné össze az ország fővárosát Munkáccsal.

Ez az út egyben a Lengyelország és Olaszország közötti transversális út lenne. Ezen út Miskolc, illetve Felsőzsolcáig ma is mint főutvonal a 3. számot viseli, Felsőzsolcától kezdve számjelzése azonban mint másodrangú út: 34. Amennyiben ez a 34. sz. út is megkapná a 3. jelzést, úgy természetesen ez ennek az utnak teljes modernizálását és betonúttá való átépítését jelentené és így Sátoraljaujhely és a Kirdy-helmec vidéke is bekapcsolódna a nemzetközi autóforgalomba a rajta átvezető modern út révén.

Kassát a fővárossal a 2. sz. út kötné össze, amelyik jelenleg Lonsoncig vezet és onnét vezetne Kassára, majd tovább Késmárk és Bártfa felé a felszabaduló Rimaszombat és Rozsnyón át, ezeket a vidékeket is bekapcsolván a közvetlen forgalomba.

Felhívás

a fegyvergyakorlatra bevonultak hozzátartozóihoz!

Illetékes hely közlése szerint többször előfordult, hogy a fegyvergyakorlatra bevonult katonák rokonai és hozzátartozói leveleikben szolgálati beosztásokra és általában katonai dolgokra vonatkozó adatok iránt érdeklődtek. Ezenfelül az otthoni rokonok és hozzátartozók olyan hírekkel nyugtalanították bevonult hozzátartozóikat, amelyek a valóságnak meg nem felelő rémhíreknek bizonyultak és amellyel mindenféle katonai adatot közöltek, amelyek saját lakóhelyükön tudomásukra jutottak. Mivel az ilyen levélbeli közlések alkalmasak arra, hogy ellenséges hírszerzők a levélírók jelentéktelennek hitt közléseiből katonai szempontból fontos adatokhoz jussanak, felhívjuk a fegyvergyakorlatra bevonult katonák hozzátartozóit arra, hogy levelezésükben

kerüljék a katonai vonatkozású közléseket. A meg gondolatlan levélközlemények az országnak mérhetetlen kárt, a levélíróknak és címzeteknek pedig kellemetlenségeket okozhatnak. Katonai adatok közlése ugyanis, még jóhiszeműség esetén is, hűtlenség elkövetése miatti vádat vonhat maga után.

A katonák hozzátartozói tehát tartózkodjanak katonai vonatkozású közlésektől. Ne írjunk arról, hogy mi a rokonunk, barátunk beosztása, mi a felszerelésük, milyen csapatok és általában katonai alakulatok elvonulását láttuk, milyen parancsot kaptak hozzátartozóink, vagy milyen katonai híreket hallottunk, mert így az országnak sem okozunk kárt és magunkat is megóvjuk igen kellemetlen következményektől.

Hires pince!

Hires konyha!

Városi Vigadó Vendéglő

Minden este

Földes—Gáspár—Kompothy-trió

világvárosi műsorával.

A szőlő őszi műtrágyája

Érdekes jelenség, hogy régebben a szőlősgazdák foszforsavas műtrágyaként szivesen használták a nehezebben és lassabban ható Thomas-salakot, holott ugyanakkor a mezőgazdák tulnyomó zöme a szuperfoszfát mellett döntött. Amióta a Thomassalak behozatala megszűnt, persze a szőlősgazdák is jó eredménnyel használják a szuperfoszfátot.

A szőlő tenyésztési ideje hosszú, kora tavasztól késő ősziig fejlődik, nő és táplálkozik, megkivánja ezért, hogy növényi tápláló anyaggal kora tavasztól késő ősziig

többé-kevésbé egyenletesen legyen ellátva. Ezzel ellentétben a mezőgazdasági növények tenyészideje rövid s rendszerint a fejlődésnek csak bizonyos szakában kívánnak sok, de könnyen felvehető táplálóanyagokat. Ez a magyarázata annak, hogy a mezőn a gyorsanható szuperfoszfátot alkalmazzák, szőlőben a lassabban, de több éven át ható műtrágyát. Minthogy ilyen lassan ható foszforműtrágya hazánkban eddig nem készült és utóbbi időben kapható sem volt, szőlősgazdánk bizonyára örömmel fogadják az ily,

mondhatnánk, tipikus szőlőműtrágyát, a „Hungária-Mészfoszfát”-ot.

A „Hungária-Mészfoszfát” teljesen hazai nyersanyagokból készült, 18—20% vízben nem oldódó, de a növények által mégis könnyen felvehető foszforsavat tartalmaz, azonkívül kb. 40% szénsavas meszet és kb. félszázalék nitrogént. Daraszerű, úgynevezett granulált alakban kerül forgalomba. A szőlőnél most ösz-

szel adjuk, takarás után a sorok közé kimélyített árokba, hogy a gyökerek közelébe kerüljön.

Z E M P L É N

POLITIKAI HETILAP

Megjelenik szombaton délután. Előfizetési ár: negyedévre 1.20 P, félévre 2.40 P, egész évre 4.80 P. Felelős szerkesztő: dr. Bogay Kálmán. Felelős kiadó: Balla János Kiadja: Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottságától.

Szám: 2249/1938. kb.

Tárgy: Sárospatak alsóhatári összekötő utak kiépítéséhez szükséges magánterületek megszerzése.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi Miniszter Ur folyó évi október hó 10 én kelt 41.663/XI.—1938. számú rendeletével Sárospatak nagyközség közönsége részére a sárospataki alsóhatári összekötő ut kiépítéséhez szükséges és a vonatkozó kimutatásban és helyszínrajzban feltüntetett ingatlanok és ingatlanrészek megszerzésére a kisajátítási eljárást az 1881: XLI. t.-cikk 33. §-a alapján elrendelte.

E rendelet alapján a kisajátításról szóló 1881: XLI. tc. 33. §-a alapján kisajátítási bizottságot küldök ki a törvényhatósági bizottság kebeléből és a bizottság:

elnökéül: dr. Tóth Alajos vm. tiszti főügyészt,

tagjaiul: Harsányi Gyula ny. táblabíró és Goszleth Lajos m. kir. műszaki tanácsost,

jegyzőjéül: Eszrényi Zoltán vármegyei irodatisztet jelölöm ki.

A kisajátítási tárgyalás időpontját 1938. évi december hó 3-ának délelőtt 8 órájára tűzöm ki, találkozási helyül Sárospatak község házát jelölöm meg.

Elrendelem, hogy a kisajátítási helyszínrajz és összeírás Sárospatak nagyközség község házánál a tárgyalást megelőző 15 napig közszemlére kitéssék és erről, valamint a tárgyalás idejéről és helyéről az érdekelt felek a helyi szokáshoz képest haladéktalanul értesítsenek. A közszemlére való kitételről szóló hivatalos bizonyítvány és a vétivek a bizottság elnökének a közszemlére kitétt tervekkel és összeírásokkal együtt a tárgyalás megkezdése előtt átadandók. Az érdekelteket figyelmeztetem, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemlegesen határoz, ha az érdekelték közül senki sem jelenik meg.

Ezen hirdetményt a fent idézett törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny”-ben egy ízben, a „Zemplén” és „Határőr” című lapokban három-három ízben közzététetni rendelem.

Miről értesül:

Dr. Tóth Alajos vármegyei tiszti főügyész — Sátoraljaujhely — mint a kisajátítási bizottság elnöke,
Harsányi Gyula nyug. táblabíró — Sárospatak — mint a kisajátítási bizottság tagja,

Goszleth Lajos kir. műszaki tanácsos — Sátoraljaujhely — mint a kisajátítási bizottság tagja,

Eszrényi Zoltán vm. irodatiszt — Sátoraljaujhely — mint a kisajátítási bizottság jegyzője,

Sárospatak nagyközség Közönsége,

Sárospataki járás Főszolgabírája,

Sárospatak község Előljárósága és általa az Érdekeltek.

Sátoraljaujhely, 1938. évi október hó 18-án.

Dr. Fáy István s. k.
főispán, elnök.

A kiadmányt hitelesítette:

Lugosi Béla

vm. kiadó.

1277/45